

38366686 PHPH/M. : สาขาวิชาเอก : สุขศึกษา:วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร)

ศัพท์สำคัญ : พฤติกรรมผู้ป่วยเบาหวาน/ทฤษฎีความสามารถตนเอง /แบบแผนความ

เชื่อด้านสุขภาพ / กิจกรรมกลุ่ม

สรุปคดี ธรรมเป็นจิตต์ : การประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองร่วมกับแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน โรงพยาบาลสกลนคร จังหวัดสกลนคร (The Application of Self -Efficacy Theory and Health Belief Model to modify Non-Insulin Dependent Diabetes Mellitus Patients' Behaviors at Sakolnakorn hospital in Sakolnakorn)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุรีย์ จันทร โมลี, ส.ค. , นิรัตน์ อิมามิ , Ph.D. , วาสนา จันทร์สว่าง, ศศ.ม. , 221 หน้า ISBN 974-661-032-5

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมสุขศึกษาในการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน โดยประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองร่วมกับแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพด้วยการจัดกิจกรรมกลุ่ม กลุ่มตัวอย่าง คือผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินที่มารับบริการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลสกลนคร ระหว่างเดือนตุลาคม 2540 ถึงเดือนมีนาคม 2541 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มเพื่อจัดกลุ่ม เป็นกลุ่มทดลอง 48 คน และกลุ่มเปรียบเทียบ 50 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมสุขศึกษาโดยจัดกิจกรรมกลุ่ม 3 ครั้ง ห่างกันครั้งละ 1 เดือน กลุ่มเปรียบเทียบได้รับโปรแกรมสุขศึกษาตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการควบคุมอาหารและการออกกำลังกาย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบทางสถิติด้วย Paired Sample t-test , Student' s t-test

ผลการวิจัย พบว่า ภายหลังได้รับโปรแกรมสุขศึกษา กลุ่มทดลองมีความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานและการปฏิบัติตน การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคแทรกซ้อน การรับรู้ความรุนแรงของโรคแทรกซ้อน การรับรู้ความสามารถตนเอง ความคาดหวังในผลดีของการปฏิบัติ และพฤติกรรมการควบคุมอาหารและการออกกำลังกายถูกต้องมากกว่าก่อนได้รับโปรแกรมและ ถูกต้องมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยัง พบว่า สำหรับระดับน้ำตาลในเลือดก่อนอาหารเช้า กลุ่มทดลองมีระดับน้ำตาลในเลือดก่อนอาหารเช้าลดลงจากก่อนได้รับโปรแกรมและลดลงมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมสุขศึกษามีผลทำให้ผู้ป่วยสามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดีขึ้น จึงควรนำไปประยุกต์ใช้กับผู้ป่วยโรคเรื้อรังอื่น ๆ ได้